

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan srečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročne brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od peterostopne petit-vrstne po 12 h, če se oznalila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovi ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezno številko po 10 h.

Upravnemu telefon št. 85.

Sestanek štajerskih rodo- vseb v Mariboru.

(Dopis s Štajerskega.)

Kakovost, pristnost in vrednost zlata, srebra in kovin se spozna v gnuju — vojak dokaže svojo sposobnost, hrabrost in zvestobo v vojni — o poštenosti, značajnosti in iskrenosti rodoljubov, pravok in voditeljev naroda prepičamo pa se najpreje in najbolje v narodu politični borbi, osobite ako se vršita med raznimi političnimi strankami ene narodnosti dasi je ona več narodnosti in raznih političnih strank najvažnejša.

V sled ustanovitve in po zaslugu „Narodne stranke za Štajersko“ imajo štajerski Slovenci zdaj ugoden čas, najlepšo priliko ter veliko dolžnost in pravico, da to bistvo opazuje in nepresteno zasledujejo, kajti tako važnega in usodepolnega narodno-političnega procesa slovenska zgodo-vina na Štajerskem ne pomni, in je umevno, da slovenska javnost pričakuje nestrpno prihodnjih zgodovinsko važnih, novo usodo ustvarjajočih dogodkov, kateri bodo kolikor toliko razjasnili štajerskim Slovencem sedanji resnični položaj in se bo narod vsled novih pojavov mogel še prav uveriti o dosedanjih guilobi, katera je zadnja leta bila narodu v mnogih ozirih na kvar, dočim je nasprotinom neverjetno veliko koristila.

Po organizaciji narodne stranke so nastale nove formacije in razmere, ki silijo vsakega omahljiva k odločitvi in javnemu pripoznanju svojih načel, kar v nekem oziru blagodejno vpliva in olajšuje nesebičnim voditeljem delovanje.

Poleg snovateljev in voditeljev narodne stranke vidimo na mnogih krajev odločne somišljence in zanesljive pristaše te stranke, katerih število vedno narašča brez vpitja in hrupa, pa tudi brez bojazni in hinavščine.

Nahajamo pa tudi frakcijo „Janusov“, ki hočejo igrati najmodrejšo vlogo in vsem ustredi, ker jih morda veče vest, a dosedaj nimajo sreča.

Štajerski slovenski brezdomvinci pa so prišli s pravo barvo na dan precej po ustavovitvi narodne stranke, kateri predbacivajo v najrazličnejših variacijah in podlo liberalizem ter trdijo, da je ona v zvezi z „Narodovci“ na Kranjskem.

Ost, okoli katerih se suče ta stranka, je naduti dr. Korošec v Mariboru, za katerim tičijo mnogi drugi klerikalni hujščaki, ki so vse prejene prejego narodni.

Odobrujemo in je umevno, da narodna stranka v „Narodnem listu“ neodgovarja okoli „Slov. Gospodarja“, „Našega Doma“ in „Slovenca“ zbranim škodljivcem slovenskega naroda na Štajerskem v tonu, ki ga rabijo listi, pričakujemo pa od ne v marsikaterem oziru več odločnosti tudi nasproti Nemcem oziroma slovenskim renegatom ter popolnitech njene uredbe v nekaterih točkah, osobito organizacije v kmetskih občinah kot krajevnih odborih.

Najvažnejša želja vseh iskrenih rodoljubov in sploh slovenskih poštenjakov pa je, da nastopi narodna stranka pri zaupnem shodu v četrtek v Mariboru z odkritim vezirjem in narodno odločnostjo ter ožigosa pri tem shodu brez pardona vsakega naduteža in pustolovca možato, kakor zasluži.

Naj bodo zaupniki narodne stranke uverjeni, da si pridobjo s tem pri slovenskem naredi na Štajerskem mnogo zaslug, kajti sum je opravičen, da hočejo štajerski novodobni klerikaci v Mariboru, kakor dosedaj v kalni vodi ribariti in z zvijačami ter hinavščino prevarati posebno vihrove značaje in stare zasluge pravake, kateri morda še danes ne priznavajo, koliko nam je škodovala dosedanja štajerska sloga.

Zgodovinsko je dokazano, da shodi v Mariboru, kjer se nikoli v

v prvi vrsti ni odločno delala čista in direktna slovenska politika, niso nič koristili, nego so povzročali večinoma nove komplikacije ter so ustvarili v najvažnejših vprašanjih še večja nejasnost.

Radi tega in drugih vzrokov priznamo odkrito, da vsak shod v Mariboru mora navdajati iskrene rodoljube le z bojažnijo in skrbjo za bodočnost slovenskega naroda na Štajerskem.

Gospodje v Mariboru prisvajajo si nekake pravice de vodstva slovenskega naroda na Štajerskem, in menijo, da je to njih monopol, dasi v Mariboru in v vseh sosednih občinah nečuvano in brezvestno zanemarjajo svoje narodne in politične dolžnosti, ali tam, kjer so med štirimi stenami svoji med svojimi in so drugi rodoljubi branili in ohranili nam še hvaležna in rodovitna narodna tla, hočejo pa tihenuhi povlejeti, česar pa narodna stranka in nobeden slovenski poštenjak ne more in ne sme dopuščati.

Naj se tedaj v četrtek v Mariboru jezik razvozljajo, srca vnamejo, duhovi spoznavajo, zrak izčisti in vreme razvedri; v to pomozi Bog in slovenska poštenost.

Nagodbena pogajanja z Ogrsko.

Dunaj, 4. februarja. Strokovne komisije avstro-ogrsko nagodbe zbrojujejo neumorno, toda do sporazumljjenja je še vedno daleč. Najvažnejših zadev, tako glede bank, ni mogče dognati poprej, dokler se ne dožene sporazumljjenje, do kdaj naj traja bodoča nagodba. Ako pa se tudi premaga tehnično stališče, nastopijo glavne ovire pri političnem stališču, ki ga zavzemate obe vladi. V avstrijskem ministrstvu izjavljajo, da v parlamentu splošne volilne pravice more podreti le z boljšana nagodba. Isto stališče pa zastopa tudi ogrski ministrski predsed-

nik z ozirom na koalicijo. Prav verjetno pa je tudi, da bo ogrska vlada spravila nagodbo v zvezo z zahtevami koalicije glede armade ter zahtevala nekak junktum.

Nove politične organizacije na Češkem.

Praga, 4. februarja. Ker se je koncentracija čeških strank ponesrečila, sestavlja se je nov odbor iz predstavov mladočeške, realistične in načrte stranke. Odboru pripadajo prof. dr. Masaryk, rektor češkega vseučilišča Hlava, urednik „Narodnih listov“ dr. Prein in vodja čeških naprednjakov Hajn. Ta kooperacija dokazuje, da je Heroldov vpliv, ki je bil vedno proti reorganizaciji češke stranke, popolnoma izginil ter je postal gospodar situacije dr. Kramář, ki je pravzaprav že prevzel vodstvo mladočeške stranke.

V nedeljo je bil ustanovni shod zvezne češke naprednih kmetovalcev. Ta stranka je delo Mladého, ki hočejo del čeških kmetov organizirati proti dosedanji agrarni stranki. Shod je sprejel soglasno rezolucijo, v kateri se je ostro obsodilo demagogično nastopanje češke agrarne stranke in njeni zvezi s konservativnim plemstvom in s klerikalci. Napredni kmetovalci se pozivajo k novi organizaciji, v kateri bodo zastopani vsi napredni in svobodomiselni elementi.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budimpešta, 4. februarja. Najprej se je prečitalo pismo ministarskega predsednika, ki naznana, da je kralj sprejel demisijo justičnega ministra Polonyija ter imenoval državnega tajnika Güntherja za justičnega ministra. V tistem hipu je vstopil v dvorano novi minister, ki je bil navdušeno pozdravljen. — Posl. grof Hadik je interpeliral zradi srbskega cerkvenega kongresa v Karlovoih, kjer so se očitale patri-

jarju Brankoviću razne zlorabe in nepostavnosti. Interpelant je vprašal ministarskega predsednika ali mu je vse to znano, in hoče li storiti potrebne korake, da se patrijarh odstavi. — Na to sta bila sprejeta finančni zakon za leto 1907. in zakon glede kovanja nikelnastega denarja.

— Na vrsto so prišle razne imunitetne zadeve. Razveljavila se je imuniteta slovaškega poslanca Jedličke, ki je obdolžen hujškanja proti madžarski narodnosti. Pri razpravi o poročilu imunitetnega odseka, naj se slovaški poslanec Juriga izroči, da nastopi 2letno kazneni, je govoril posl. Škitzak (Slovak), ki je dokazoval, da je bil Juriga obsojen iz strankarsko političnih nagibov. Ker je hotel povedati še nekatere resnice na rovšč strankarskih madžarskih sodnikov, mu je predsednik odtegnil besed. — Novo počeni justični minister Günther se je tudi zavzel za sodnike ter izjavil, da jutrična uprava postopek z vsemi državljanji enako. — Seveda je bil posl. Juriga izročen. — Potem se je začelo razpravljati o rekrutaciji kontingentu za leto 1907. — Posl. Okolicsany je izjavil v imenu neodvisne stranke, da njegova stranka ni zadovoljna z razmerami v armadi, posebno ne glede jezikovnih odnošajev, vendar bo glasovala za rekrute vsled zaupanja do sedanje vlade. — Posl. Juriga je priporočal, naj se z moštvo postopek bolj človeško. Govoril je proti dvoboju in proti zlorabi vojaštvu v politične namene.

Dogodki na Rusku.

Varšava, 4. februarja. Trgovec Blit je bil na borzi ustreljen. Morilca so prijeli.

Petrograd, 4. februarja. Pri morilou mestnega poglavarja Langena so dobili vabilo k blagoslovju hospitala. Kakor znano, je bil Langen pri dotični slavnosti ustreljen. Vabilo je prodal revolucionarnem agent Stolypinove straže Jekov-

LISTEK.

Zapiski slovenskega kolesarja.

Bilo je v dolenjski vasi, kjer je moj tovariš povozil paglavec, ki je zletej čez eesto. Po navadi se izteče taka stvar gladko. Če te je ravno vrglo s kolesa, se pobereš s pomočjo par krepkih kletev, zuhljaš ali zlašč dobro paglavec, ozmerja tudi mater, ki je prestrašena prihitela izza vogala, ozirona, če si blagega srca, jo strogo, toda blagohotno posvarš, naj drugikrat bolje pazi na svojega otroka in potem se zopet pelješ naprej.

A to pot je bilo malo drugače. Najprvo je padel tovariš s svojim kolesom tako hudo, da je bilo prav čudo, da se ni ubil; potem sem se zaletel jaz vanj, ki sem vozil tik za njim in sem treščil vznak na tla, kjer sem obležal nekaj trenutkov brez zavesti.

Ko sva vstala, naju je že obkrojena truma razjarjenih kmetov, ki so strahovito psovali in imeli očitno voljo, da naju nabijejo. In videla sva s strahom, v kaki nevarnosti sva.

Kmet, prezet od podedovanega slepega sovraštva do gosposkega čoveka in posebej še, bogve zakaj — sovrazen kolesarju, je imel tu naenkrat priliko, da si da duška! Najin položaj v resnici ni bil, da bi ga zavidal.

Poglavec, ki sva ga povozila in se mu očividno ni čisto nič zgodilo, se je drl kakor šoja v ranjki, od nekaj je privihrala dolga, suha baba, vplila kakor obsedena: „Kje je moj otrok? in se zakadila v mojega tovariša, ki se je komaj ubranil furijo. Od vseh koncov vasi so leteli ljudje vklip in bos starec, ki je divje sukal oči, se je zagnal proti meni z gnojnimi vilami. Na srečo imam pogled, da bi ukrotil bika; samo tako sem si resil življene.

Tedaj je stopil na prizorišče velik, širokopoleč možak in vpil, kakor bi trobil na pozavno:

„Le meni ju prepustite! Bom že jaz obračunal z njima!“ Pri tem se je silovito zakrohotal in naju fiksiral s porogljivimi, nesramnimi pogledi.

Vse naokoli je prasnilo v smeh in nekdo je vzkliknil:

„Bravo, Potokar, le ti napravi z njima! Ti znaš to dobro!“

„Ej, ti jima že naviješ uro, ti!“ je pritrdi nekdo drugi in se muzal in spakoval kakor opica.

„Le daj jih škrice!“ je kričal mil narod — za siromaka tam, mojega tovariša, ki je smrtnobled slonel ob drevusu, ves blaten in pobit, s krvečno rano na čelu, ni čutil nihče usmiljenja. Da, rdečelična, bujno razvita punica je celo naredila nanj dovitip: „Kako je zelen, ta kuščar!“

„Stopita malo z menoj v hišo, ha? Prosim!“ naju je zdaj pozval z ironičnim poklonom on, ki nema že imel naviti uro. Tovariš je ubogal pri tej priči — bil je videti čisto brez moči in volje. Sledil sem mu, potem ko sem pobral kolesi, ki sta še vedno ležali na tleh in ju vzel seboj.

Komaj sem stopal; levo koleno me je neznansko bolelo in glava mi je brenčala kakor poln panj čebel. Nisem spravil skupaj jasne misli in imel sem samo eno željo in potrebo: da bi se usedel.

Tako sva šla v hišo; to je bila tista, pred katero se je pripetila nešroča, za nama je šla baba s pobom, ki ni nehal tuliti. Surovi smeh cele tolpe nuju je spremjal. Nekaj jih je hotelo noter; a kmet je zaprl in zapahnil vrata. Tako naju je imel zdaj

lepo v rokah. Moral je biti kavelj, ta Potokar.

A v svoji hiši je bil prijaznejši. Rekel nama je, naj sedevo, potem je zarohnel na poba: „Tihom mi bodi!“ ženi pa je ukazal: „Prinesi jima vode, saj vidiš, da sta se tudi pobila.“

Sla je in prinesla skledo vode in delala pri tem obrazje, da je bilo groza; a molčala je, hvala Bogu, in ni psovala več. Poba je bila položila na klop k peči; komaj pa je šla ven, je paglavec vstal in zlezel na peč, ki je bila gorka (po hiši je dišalo po svečepedenem kruhu). Tam je potem smrkal in gledal izpod kuštarstih las potuhnjeno dol.

A zdajci ga je popadla star — kakor kragulj piščanca — in ga odnesla ven. Kmet je odšel za njima, in tam zunaj se je vršil menda potem rodbinski svet.

Med tem sva bila sama. Obvezal sem prijatelja in si izpral in zakrpal tudi svoje praske. Počutila sva se takoj bolje.

In zdaj se je vrnil on, v čigar roke je položila višja previdnost tudi nujno revno usodo. Mogično se je postavil pred naju, roke v blažnih žepih, na debelih, obrithih ustnicah zaničljiv posmek, pogled tako

od zgoraj dol... Imenitno! In rekel je:

„Kako bo torej zdaj, ha? Ali se poravnamo zlepia ali pa se bo treba pomeniti drugače, ha?“

„Le zlepia se pogovorimo,“ je menil krotko prijatelj, ki je izgledal s svojo obvezano glavo kakor kakšen mučenik.

„Le zlepia,“ sem se pridružil tudi jaz in si drgnil boleče koleno.

Predstavljal sva tam na klopi dvoje silno klavrnih figur in ni čuda, da je postajal kmet od prevzetnosti umobolen. O, imel je naju čisto polnoma med prstmi, kakor bolhico!

Dejal je zdaj:

</div

lev za 30.000 rubljev. Jekovlev je pobegnil v inozemstvo.

Odesa, 4. februarja. V kazanski guberniji so izpadle volitve volilnih mož za državno dumo v prilog opomieji.

Revizija ustave na Nizozemskem.

London, 4. februarja. Državna komisija, ki ima nalogo, da izvede revizijo nizozemske ustawe, je predložila sedaj svoje poročilo, vseled katerega se vladarjevi otroci, ki se rode po odstopu vladarja (vladarice), izključijo od prestolonasledstva. Nadalje se v poročilu zahteva proporcionalna volilna pravica in aktivna ter pasivna volilna pravica za ženske.

Napetost med Japonsko in Zedinjenimi državami.

London, 4. februarja. Ameriška zvezna vlada niti ne misli na vojno z Japonsko. Razni senatorji so izjavili, da je pisava o predstoječi vojni z Japonsko neumnost, ki izvira le iz nepoznanja ameriško-japonskih odnosa.

Iz Tokia pa se poroča, da je obudila pisava ameriškega časopisa strmenje in obžalovanje. Vodilni japonski državniki izjavljajo, da bi Zedinjene države bila zadnja dežela, s katero bi se Japonska podala v vojsko.

O sociologiji in socializmu.

Zadnjič smo govorili o človeški družbi, razdeljeni v različne razrede, od katerih vsak zaseduje svojo interes.

Cim bolj imovit in kulturno napreden je razred, temveč stikov ima z drugimi, sličnimi razredi, ki potem skupno vladajo nad manj premožnimi sloji, katerih interesi si često nasprotujejo drug drugemu. Posest, s katero je navadno združena tudi izobrazba, je torej družbo tvoreči element vladajočih, dočim vodijo nepremožni sloji, ki misijo samo na ohranitev svojega individuva in k večjemu še svoje rodbine, "boj za obstanek" ne glede na položaj svojih, pod enakimi pogoji živečih tovarisev.

Ker pripada k posedujočim slojem samo neznaten del ljudi in ker je dedna družabna superiornost, namreč plemstvo, razmeroma tudi malo zastopano, je pripisovati samo v družbi vladajočemu redu, da imajo ti številno manjši sloji vendarle skoraj brez izjemne v rokah vodstvo državnih poslov. Lahko se pa prigodi, da se ta red poruši in da si pribore številno prevladujoči, posedujoči sloji začasno prevlado nad "gospodujčimi" postavim v kakšni revoluciji; toda v teh slučajih se ne more več govoriti o normalnih razmerah v državi.

V normalnih razmerah stremi vsak družbeni sloj, da poveča svojo moč nad stroške drugih in pretvori priborjeni položaj v "pravo", ki postane, enkrat pridobljeno, temelj nadaljnem težnjem, zakaj nobeden družabni sloj se ne zadovolji z doseženim, marveč se trudi, da bi svojo moč v vsakem oziru povečal in okreplil.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

XX.

Bog ubio cara in cesara I Latina, dužda Mletčanina, Koji neču da zametu rata.

Hrv. narodna.

V palači doža beneškega je bilo živahno gibanje. Kapitani in generali so se zbirali pred velikimi stopnicami, čakajo "člana desetorice", mogočnega "upravitelja beneške armade na morju in na kopnem", Jakoba Zena, ki ni bil samo vojni minister, nego pravi vladar republike beneške, zakaj dož Peter Loredan je bil star in bolehen in je samo še imenoma stal vlasti na čelu.

Nihče med zbranimi kapitani in generali ni vedel, čemu so bili povabljeni, ali da se mora iti za važno stvar, to je bilo vsakemu jasno. Dož je vojne zapovednike skliceval samo pri najvažnejših državnih vprašanjih in zategadel so vsi nestрпno pričakovali trenotka, ko bodo poklicani v dvorano ali pa se dož prikaže vrh stopnic ter naznani vojskovodjem sklep velikega sveta, ki je bil zbran v veliki dvorani doževe palače.

Med zbranimi vojskovodji je bil

Kakšnih sredstev se razni družbeni sloji poslužujejo v boju drug proti drugemu, se vobče ne da lahko povedati, zakaj način boja je odvisen od nasilnih sredstev, ki jih ima v rokah dotični družbeni sloj. Kot zgled takih bojnih sredstev navajamo:

Stremljenje plemstva, da se na gotovih vplivnih in dobrih mestih nastavijo samo pripadniki dotičnega razreda, trgovsko in obrtno dokazilo "sposobnosti", svojega stanu se zavajočih" trgovcev in obrtnikov, zahtevanje agrarcev, da se uvede, oziroma pridrži uvozne carine za žito in živilino; odpuščenje od dela s strani delodajalcev: stavke delavcev itd. To je "razredni boj" v splošnem, ki ga vodijo razni družbeni sloji brez razlike.

Razredni boj bojuje vedno splošnost enega družbenega sloja, torej se tu vpošteva vedno socialni moment. V to je potrebno, da se v svrhu tega boja združijo posamezni člani dotičnega razreda to je da se organizirajo. Ta organizacija vodi nato razredno borbo. Kurialni parlamenti, v katerih so ali so bili odločilni posedujoči sloji, so nastali, ker so v času postanka teh parlamentov imeli samo posedujoči sloji četudi le začasno organizacijo, dočim neposedujoči stanovi niso bili organizirani.

Ker imajo zakonodajalne korporacije v rokah moč v državi, zato stremi razredna borba predvsem za tem, da si čim največ pripadnikov dotičnega razreda pribori glasovalno pravico v dotičnih korporacijah; da bi bila ta borba tembolj uspešna, je potreba, da se preje dotični stan organizuje. To je opazovati v vseh sluhajih, kjer se vodi borba za politične pravice v prvi vrsti in za politično moč v drugi vrsti; več ali manj naravnih organizacij zgornjih slojev je sledila organizacija srednjih ali meščanskih stanov, tej pa organizacija delavstva. V istem redu so se posamni razredi tudi udeleževali zakonodajalstva, kjer se edino socialna borba lahko vojuje z enakim orozjem. Borbo posamnih slojev v svrhu, da dosežejo pravico, se udeleževati pri zakonodajstvu, imenujemo emancipacijski boj.

Ta borba izbruhne često nasilno v obliki revolucije, kar na primer leta 1789. na Francoskem, ko se je moralno dati meščanstvu zastopstvo v parlamentu, takisto tudi leta 1848. v mnogih drugih evropskih državah in nazadnje, pred dvema letoma, na Rusku. Na Austriskem se je baš sedaj končal emancipacijski boj četrtega stanu z uvedbo splošne in enake volilne pravice.

Poleg boja za zakonodajalno pravo vojuje vsak družbeni sloj še borbo za izboljšanje svojega življenskega položaja vobče. Neposedujoča, bodisi duševno ali manuelno delujoči sloj je v danes veljavnem družbenem redu navezan zgoj na svoje delo, aka hoče zadostiti svojim življenskim potrebam; stremi torej za tem, da se odpravijo vsi v sedanjem družbenem redu vladajoči razredni razločki, kar se da dosegi samo, ako se docela preuredi sedanji gospodarski organizem, pravni red in državne uredbe kulturnih narodov.

Za tem teži "socializem", ki zahaja, kakor "komunizem", osredotočenje vseh produkcijskih sredstev in pravilno razdelitev vseh zemljišč, dočim gre komunizem še dalje ter terja, da se dado družbi v roke vsa produkcijska in konsumna sred-

stva in da družba uvede na vse življenske razmere se nanajšoči prisilni red.

Modernemu socializmu slične nauke so učili v preteklih stoletjih razni filozofi in pisatelji, toda vse ti sistemi niso imeli nobenega ali v najboljšem slučaju samo neznaten vpliv.

Šele začetkom 19. stoletja se je socializem razvil na podlagi spisov Saint-Simona in njegovih učencev v samostojno gospodarsko organizacijo. Claude Henri de Saint-Simon, rojen 17. oktobra 1760. v Parizu, je bil odgojen v blestedi razmerah. Potoval je po Ameriki in zapravil vse svoje premoženje. Nato je začel priobčevati svoje nauke, ki so se sprva malo opazili, kasneje so mu pa pridobili mnogo navdušenih privržencev, ki so po njegovih smrti skušali njegovo delo izpopolniti in je praktično izvesti. Saint-Simon je umrl v Parizu 19. maja 1825. V svojih spisih je direktno razpravljal socialno vprašanje, naglašal razredno nasprotstvo med delodajalcem in delavci, med kapitalom in delom, krivično razdelitev, krivični lastninski red, pravico delavskih razredov do nove organizacije, produkcije itd.

V zvezki s temi teorijami je hotel ustanoviti tudi novo religijo, ki jo je imenoval "novo krščanstvo".

Po Saint-Simonovi smrti so njegovi učenci ustanovili kot Saint-Simonisti prvo socialistično šolo, ki je v letih 1825. do 1832. uspešno širila nove socialistične nauke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. februarja.

— "Slovenec" in socialistični bojkot. Kolikokrat je že škofov list grozil vsem liberalcem z bojkotom, kolikokrat je ščuval kmete proti našim trgovcem, obrtnikom, odvetnikom in drugim! Mi vsled tega nismo nervozni postali, ker vemo, da je beseda bojkot več ali manj fraza, ki le prerađa na papirju ostane. Sedaj smo mi pisali o socialističnem bojkotu, in "Slovenec" je takoj v ognju. Grozovite reči nam obeta: "Nihče naših poslancev in deželnih odbornikov ne sme odslej niti trohice svojega političnega vpliva porabiti za liberalce! Brez izjeme bomo zahtevali od vseh poslancev in deželnih odbornikov, da se začno tako obnašati, kakor bo všeč našemu ljudstvu!" To bo hud bojkot, in naprednjaki bodo pričeli stradati, ker ne bo več klerikalnih poslancev, kateri bi polnili liberalne sklede. Nikakor pa nočemo tajiti, da so tičali in še tiči v naših vrstah možje, ki so bili srečni, že jih je hotel dr. Šusteršič o tih ali oni zadeli poslušati. Uspeh pa je bil ta, da so potem klerikalni državni poslanci v zbornici napravljali pikre in zasmehljive opazke, a za dotičnega liberalca niso porabili niti trohice svojega političnega vpliva. Bile pa so to zadeve, ki niso bile zadeve "dotičnega liberalca", nego zadeve vseslovenskega pomena. Če so se torej norčevali iz naprednjaka, ako jim je priporočalo zadevo, kako so se državni klerikalni poslanci še le takrat obnašali, ako je kak "liberal" zase

nivši se do najbližjega častnika, rekli tiho:

— Nas je patricij Zeno pač samo zato poklical, da bi z nami pritskal na veliki svet. Svojega mnenja tako ne smemo imeti.

— Za Boga, molči vendar, je ves preplašen dihnil ogovorjeni kapitan z imenom Aleksander Bregan. Kaj hoče po sili, da te zgrabi državna inkvizicija? Par korakov tod so vrata, ki vodijo čez "most vzdihajtev" tja, od koder se ni še nihče vrnil. Tu nisva na Cipru.

Fran della Croce je jezno stisnil ustne ali molčal je in zopet zrl na zgodovinsko stopnico.

V tem so poklicani najvišji vojskovodje vstopili v dvorano, kjer je bil zbran veliki svet beneške republike.

Na gornjem koncu dvorane je na vzhodnem sedežu slonen slaboten starček, v rdeči svileni obleki in z rdečo, z brokatom obšito kapo na sivi glavi. To je bil dož beneške republike Peter Loredan. Na obeh straneh od njega so sedeli člani desetorice, v dvorani pa so stali glava pri glavi beneški nobili. Na praznem prostoru med plemstvom in med dožem in njegovimi svetovalci je na strani sedel častiteljiv, dostojanstven mož —

hotel kaj dosegi?! Zagroženega bojkota se torej ne bojimo, in če drugega ne bo dosegel, morda doseže vsaj to, da se ti ali oni naprednjaki ne bodo dr. Šusteršič po nepotrebnem za frak obešali. Bo tudi na-predek!

— Neodvisne kmetske stranke skušajo tu in tam v življenje poklicati. Želeti bi bilo, da stopi v življenje, a potem bi se morala organizirati, in sicer tako organizirati, da bo lahko od lastnih sredstev živel, ne pa od miločnine. Ali videti je, da tisti, ki najbolj kriče po taki stranki, nimajo mnogo talenta, ustanoviti jo. Nekje jo hočejo ustanoviti kot stranko, ki se ne bo mešala v politiko. Tak program je začetek konca in stranka, ki naj se ne meša v politiko, je načrnost nemogoča. Drugod se veliko govori, pa nič ne storii. Tu mislimo pred vsem na Ribničane, ki napravljajo široka usta na shodih "mladih", doma pa ponižno molče. V resnici so v Ribniški dolini pred vsem dani pogoji za stranko, ki na eni strani o "Slov. Narodu", na drugi strani pa o "Slovencu" ničesar vedeti noče. Dobro! Glavna stvar je, da dobimo neodvisno kmetsko stranko, katera bo v resnici neodvisna od farškega političnegajarma. Ustanovite jo torej v Ribniški dolini, nam bo potem prekhcano vse eno, se li v ti dolini naš list kaj čita ali ne! Ribničani, ki ste ravnnokar usta na pet vatkov odpirali, ustanovite neodvisno kmetsko stranko, katera naj bi potem služila za vzor drugim pokrajinam! Čakati na organizacijo mladih, je zgoj potrata časa, ker to danes že vsak občuti, da z Ravnhor-Robidovega čivkanja nič ne bo! Na delo torej, Ribničanje!

— Neverjetno, a vendar može. V nedeljo popoldne je bil v Gor. Logatcu v klerikalnem izobraževalnem društvu nekak "volilni shod". Udeležilo se ga je 77 oseb. Shod je bil tako na tihem prirejen, da ni nihče zanj vedel. Vabilo na ta shod so dobili le jako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja. Tako se vsaj zatrjuje v Logatcu in sicer z dostavkom, da pride v kratek državni zbor. Na tihem prirejenem shodu so dobili le tako zanesljivi klerikalci. Na shodu je govoril dr. Krek. Sklenilo se je, postaviti za kanclerja za državni zbor — Gostinčarja

igrokaz „Kupčija je kupčija“. Glavno vlogo igra g. Borštnik kot gost, gospo Lechat ga. Danilova, Germaine ga. Taborska, Xavierja g. Boleška, Garronda g. Nučič, Phincka g. Barjaktarovič, Grugha g. Dragutinovič, Porceljeva g. Danilo, Fontenella g. Bušek. — Igra se ponovi v četrtek (za par).

— **Kako sodi pošten nemški gledališki igralec o slovenskih igralcih.** Pise se nam: Pred nekaj leti sem bil v nekem svetovnopožnatem kopališču na Ogrskem, kjer je zdana takozvana „arena“, lesena zgradba za gledališke predstave. Polovico sezone so bile nemške igre, drugo polovico pa madjarske. Ker sem bil koj spočetkom pri vsaki nemški predstavi, pozvali so me prav dobro vsi nemški igrači, in jaz sem tudi poznal vse po imenu, z nekatimeri sem prišel tudi v dotiko. Med njimi je bil izvrsten komik, kojem smo „ljubitelji gledališča“ za njegovo benefico namenili poseben dar in po tem potu smo se že njim ozje seznavili. Ta izvrstni glumač je bil še isto leto angažovan na gledališče v Grašec. Ker mi je pravil, da je bil tudi več časa član nemškega gledališča v Ljubljani, vprašal sem ga neodkrivši mu, da sem Slovence, kako sodi on o slovenskih igralcih? Na to mi odgovori nemško: „Sie sind sehr brav; wir sind oft ins Theater gegangen, wenn slovenisch gespielt wurde und konnten manches von ihnen profitieren!“ To je jasno laskavo priznanje našim vrlim igralcem od nepristranskega nemškega sotrudnika, kar naj jem bode v spodbudo in plačilo za njih trudoljubivost pri narodnem delovanju.

Peregrinus.

— **Skušnje pevskega zboru „Glasbene Matice“.** Kot drugi letošnji veliki koncert misli „Glasbena Matica“ proizvajati Verdijev „Requiem“, delo svetovne slave, s katerim proizvajanjem se bo njen ugled zopet visoko povzgnil. A to delo je težko in zahteva močnega zabora in marljivega vežbanja. Pa vse to se bo premagalo in doseglo, samo če bi vsakega pevsko izobraženega Slovence v Ljubljani v zvišena ideja „Glasbene Matice“ in visoka kulturna pomembnost njenih koncertov tako prešinila, da bi z navdušenjem in narodnim ponosom stopil v krog našega zabora. Naj bi vsakdo, ki ima pevske zmožnosti, smatral za sveto svojo narodno dolžnost, biti član našega zabora. Živa zavest te narodne dolžnosti mora vsakemu vzbudit goreče navdušenje za stvar in pravo veselje do požrtvalnega truda. Kulturni uspeh vsega Slovencev, ki se bo zopet dosegel s koncerti „Glasbene Matice“, bodi vskemu dovolj plačila za vse žrtve. Redne skušnje so: za ženski zbor ob torkih in četrtekih od polu 6. do polu 7. zvečer, za moški zbor ob pondeljkih in sredah od 8. do 9. zvečer.

— **Vdovski in sirotiški pokojninski zaklad društva zdravnikov na Kranjskem** je imel dne 31. prosinec svoj redni občni zbor. Upravni odbor je poročal svojim članom o društvenem delovanju in stanju v ustanovnem letu 1906. Iz poročila je posneti, da šteje sedaj ta za zdravniški stan velevažni in eminentno dobrodelni zaklad 41 članov, društveni zaklad pa znaša okroglo 40 000 K., ki so v smislu pravil pupilarno-varno naložene. Zbor je sklenil, da se zgodovinsko važno poročilo da v tisk in se razpošte vsem članom društva zdravnikov na Kranjskem.

— **„Cvetlični korzo“ Narodne čitalnice v Ljubljani,** na katerega še enkrat opozarjamо siršo javnost, prične jutri točno ob 9. uri zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“.

— **Vesoljna selitev na osušeno barje.** Krim je hudo razžaljen, da se mu hoče vzeti njegovo ljubo barje. Sicer ni nikdar prispeval k namakanju močvirja, ker je sam popolnoma suh, vendar pa ga boli izpremoma sošeske, na kojo je v tolikih tisočletjih v svoji trdi butici privadol se bil. Imamo takih ljudi pri nas, ki se izbrisajo iz vseh slovenskih društev, že jih kdo v kaki gostilni razzali. To so pač osli. Krim ni nič pametnejši, vendar tega storiti ne more, ker ni član nobenega društva, še planinskega ne. Da pa pokaže svojo jezo, je odprl žrelo in začel je bljuvati cele vase. Ni premisli, da s tem le razveseli nebojne tovarnarje, ki stojajo pod visokimi cennimi premoga. In zdaj bljuje in bljuje, da se mu je začel vlivati znoj po životu dol in ravan. Ta znoj pa je zjogli petroje; Krim torej skrbi v potu svojega obrazca za kurjavo in osvetljavo toliko sovražnim mu ljudem. Iz štev vrhutega delajo zdaj na barju izvrstno čokolado, iz petroleja pa razne likerje, ki niso nič slabši, kakor rum v nekaterih ljubljanskih kavarnah. Za društvo „Abstinent“ se je odprlo neizmerno polje za spreobrazjanje pijancev. Ker tega „Abstinent“ sami več ne zmorejo, so poklicali brzozavno na pomoč plošnate device angleško-američanske

„Armade spasa“, ki so jo pa na barju takoj prekrstili v „špasno armado“. Radikalci pa zahtevajo, da se tudi v „Laibacher Zeitung“ ne sme več imenovati „Heils-Armee“, ampak le „Živio-Armee“, če hoče delovati na Slovenskem.

— **Vstopnico za veliko „Slavčeve“ maškarade** se dobivajo v predprodaji pri g. Jakobu Zalazniku na Starem trgu in v trafikah g. Šešarka v Šelenburgovih ulicah ter g. Hinner v hotelu „Union“, in sicer za masko po 1 K., za nemaskovane po 2 K. Družinske vstopnice 3 osebe ene obitelji po 5 K. in za društvene člane po 1 K., se bodo dobivale le na dan maškarade, t. j. pustno nedeljo zvečer pri blagajni hotela „Union“. Cene jedil in pijač bodo izredno znizane ter iste kakor v vsaki navadni restavraciji. Gledenih skupin, katere se dosedaj še niso javile, prosi odbor naj to čimprej sporoča, da jih bode mogoče glede prihoda v dvorano primerno razvrstiti.

— **Plesni venček trg. sotrudnikov.** Kakor je bilo v našem listu že objavljeno, se vrši v soboto, dne 9. februarja v „Narodnem domu“ plesni venček trg. sotrudnikov. Odškak za prireditve tega večera nam naznana, da so se vabila že razposlala. Ker je mogoče, da se je kdo pomotoma prezrl, se prosi blagohotnega oproščenja; dotičnik naj pošlje svoj naslov g. J. Schaffterju, pri tverki Sovan, da se mu pošlje vabilo. Kakor za vsako prireditve, ki jo prirede trgovci, je tudi za ta večer prav veliko zanimanje ter se je nadejati prav obilo zabave. Skrbljeno bode tudi v vsakem oziru, da tudi neplesalci najdejo svojo zabavo.

— **Društvo knjigovezov** priredi na pustni torek, dne 12. t. m. Kurentov ples v meščanski pivarni na Sv. Petra cesti. Začetek ob osmih zvečer. Vstopnina 60 vin.

— **Srebrno poročko** praznjujeta danes tukajšnji mizarski mojster g. Filip Fajdiga in njegova sopoga.

— **Protekcija v cerkvi.** Piše se nam: Dne 2. t. m. sem šel mimo Št. Peterske cerkve. Videl sem, da je šlo precej ljudi in božji hram, in misleč da bo popoldanska služba božja, sem šel tudi jaz v cerkev, da bi bil deležen blagoslova. Ko vstopim, sta brleli dve svedci na velikem oltarju in pred obhajilno mizo se je prerivalo nekaj ljudi. Pristopil je k oltarju g. kapelan Petrič in za njim sta prikorakala ženin in nevesta srednjega sloja, da bi se združila v zakon. G. kapelan je bil zelo hiter pri svojem poslu. Mrmral je, da se ga je komaj razumelo. Po dokončanem opravilu sta šla poročena in svatje po starri navadi k „ofru“. Vsak je daroval nekaj, a gotovo ne malo, ker je precej močno zažvenkelo. Hotel sem zapustil cerkev in opazil sem cerkovnika, ki je s hitrimi koraki prinesel klečalnik. Prišgal je tudi vse sveče. Pred oltarjem sta zdaj stopila zopet ženin in nevesta. Cerkovnik se je odstranil v zakristijo in hipoma so zažarele električne svetilke, ki se nahajajo pred oltarjem. Aha! sem si misli, ta ženin mora pa biti velika zverina. Nagnil sem glavo in vprašal zraven stojecega človeka: „Kdo pa je to?“ „Ali ne poznate? Nepomuk Gostinčar, uslužbenec „Katališke tiskarne“ hud klerikalcev in agitator za nove volitve, in njegova nevesta Meta Milavec.“ je bil odgovor. — Gospodu kaplanu se je „štimca“ nekoliko ojačila. Govoril je glasino in razločno. Misil sem si, Gostinčar bo pa že precej odrinil. A zmotil sem se. Ko je bil zakonsko zvezan, se je obrnil in odšel v zakristijo. Za „ofer“ se ni zmenil. Luči so zopet ugasile, in zdaj je pristopil tretji par. Torej velika razlika! Ubogemu kmetu ali delavcu, ki plačuje veliko več davka cerkvi, kakor Gostinčar ml., ne gori elektrika, a ker sta Gostinčar ml. in njegova žena Meta huda klerikalca, posebno on, kot je značilen agitator, se je njiju poroka slovensko vršila, da jih bode Bog podpiral v njihovem delovanju na klečkalnem polju.

— **Odobrena spremembra pravil.** Deželna vlašča je odobrila spremembu pravil „Zruženih pivovaren Žalec in Laški trg“, ki jih je ta akcijska družba sklenila na občnem zboru 14. januarja 1906.

— **Adjustiranje orožnikov** se v najkrajšem času nekoliko spremeni in se bo gledalo zlasti na razne olajšave pri patruljirski službi.

— **Iz Šiške.** XXIX. Vodnikova beseda v Spod. Šiški se je vršila pri Tonihu (Kankertu) v 21 m dolgem in 93 m širokem salonu in še je bil pretesen za vse došle društvenike in goste. Veselica je resnično vredna vrstnica najlepšim, kar pa je šišenska čitalnica priredila tekom svojega obstanja (1878) v proslavo Valentin Vodnikovega spomina, na Svečnico. To velja glede obiska, dekoracij, sporeda, arangementa, živahnosti in domačega duha, ki je številno narodno družbo obvladal od večera do zore. Skrbna priredba veselice je najboljše poročilo za uspeh! Temu dokaz je ta Vodnikova slavnost, s

katero je stopila čitalnica lep korak naprej, ter si gotovo pridobila novih prijateljev in podpornikov. — Naj bi noben Šiškar ne ostal zunaj kroga onih društev, ki goje domoljubje, napredek in izobraževanje v Šiški. Najlepša točka je bil sekstet iz opere „Prodana nevesta“. Smetanov umetvor so umetniški izvajali pod vodstvom g. Betetta in ob spremljevanju ljubljanskega seksteta, gospodčine Roza, Marija in Ženka Peršijeve ter gospodje Betetto, Javoršek in Bajde. Ta, še za operne pevce opašno težak sekstet pel se je dovršeno dvakrat. Ko so glasovi pevcev in godal v divni harmonij pianissimo vztrepetali, zaoril je mogočen aplavz kot priznanje, pohvala in zahvala. Če je tudi že težko o Val. Vodniku nove strune ubrati, je vendar g. Fr. Jančičaj našel lepe misli, katere je v lepi obliki slovensko govoril. Stavil je slavljenca kot vzor v izgled in posuemanje, reči: Kdor si hoča podaljšati življenje, naj dela za svoj narod, za človeštvo sploh, in naj nabira zaslug. Nesmrten postane, kakor je neumrjoč V. Vodnik. Moški zbor, pod vodstvom mlad. Bajde, je analočno pevcev častno vršil. Dr. B. Iipavica „Ilinja oživljena“ in Križkovskega „Utopljenka“ sta se moralni ponavljati; a tudi „Naša zvezda“ in Sachsovo „Vrnitev“ je zbor korektno pel. S posebnim zanimanjem se je pričakovala Šaloiga „Ne kliči vraga“. Ko se je vzdignil zastor pričel je — smeh, ki je trajal do konca. Svoje-glavnega, nepristopnega, potem pa strahopetača in babjevnega gospodarja Levičarja igral je I. Kovič iz vrstnega. Istotako dobra je bila gosp. Štrukljeva kot samozavestna, jezična, za srečo svoje hčerce skrbna mati, Polono. Zala, cvetoča Milka, Zajčeva je za „prvikrat“ kaj srečno debutirala in pokazala talent — Vraga je g. Tone Pokorni jako dobro napravil in tudi sicer dopadel. Največ smerhe vzbudil je snubač Miterger kot Metelkov Miha. Enodejanka je imela popoln uspeh. Zasluga gre poleg avtorja marljivim igralkam in igralcem. To zahvalovalo da jim je že občinstvo z vitharnim ploskanjem. Novincem naj bo to priznanje poziv k daljnemu delovanju na dramatičnem polju. Igri je sledila mnogim najljubša in težko pričakovana točka — ples. Kurenta so Šiškarji in ljubi gostje z Ljubljane i dr. s posebno gorenčnostjo častili. Plesale so se tudi tri kadrilje pod vodstvom gg. Baltazar in Štrukelj. Sekstet je sviral koncertne točke in za ples v popolno zadovoljstvo. Odškak dopadel. Načelnički sestavljeno poročilo kaže, da se je le ta okrajna bolniška blagajna, glede na nje kako žalosten položaj leta 1903, polagoma povzdignila na prav ugodno stališče, kar kaže sledenje podatkov: 1. Stevilo delodajalcev se je pomnožilo od leta 1903. do leta 1906, za 155 in ono delavcev za 300. Naišlo je število delavcev za 1906. — 468 in ono delavcev 1903. 2. V gotovini naloženega denaria je bilo ob prevezetu blagajne 184 K 84 vin, med tem ko se je konec leta 1906, povzdignilo na 7785 K 34 vin. 3. Skupni dohodki so znašali leta 1903. 9520 K 46 vin, leta 1906. pa 15 702 K 65 vin. 4. Skupnih stroškov je bilo leta 1903. 9329 K 1 vin. in leta 1906. 12.110 K 46 vin. 5. V rezervnem zakladu je bilo leta 1903. 325 K 34 vin, leta 1906. 7394 K 74 vin. 6. Vsega premoženja je bilo leta 1903. 5019 K 95 vin., leta 1906. 11.051 K 37 vin. 7. Prometa je bilo leta 1903. 17.867 kron 70 vin, leta 1906. 40.472 K 76 vin. Občni zbor je vzel poročilo s priznanjem na znanje ter izreklo o kr. okr. glavarstvu vladnemu tajniku, g. Silvestru Domicelu, zahvala za vso skrb in trud, ki ga je imel v tej dobi s preuredbo okrajne bolniške blagajne, a gerent, g. Leop. Punčuhu, za njegovo izvanredno delovanje priznal primerno denarno nagrado. Na predlog g. Ivana Sicherla se je sklenilo, da se denar, ki se ne rabi za bodoče izdatke, naloži namesto v poštno, raje v kato domačo hraničnico. Končno se je sestavila načelnštvo v nadzorni odbor. Načelstvo obstoji in gg. Venčelj Drabek iz Dolenjega Logatca, načelnik, Julij Lenassi iz Gorenjega Logatca, načelnika namestnik, Franc Verbič iz Gor. Logatca, Josip Lapuh iz Dol. Logatca, Janez Kovšča iz Dol. Logatca, Fran Škrbec iz Loža. V nadzorni odbor so bili izvoljeni gg. Franc Urbas iz Gor. Logatca, Ivan Rihar iz Gor. Logatca, Josip Rus iz Gor. Logatca, Ivan Mihevc iz Dolenjega Logatca, Ivan Sicherl iz Lolenjega Logatca, Fran Šerkov iz Cerknica.

— **Uboga slovenščina!** Pritonjemo se često, kako neusmiljeno mrečovajo razni nemškarski uradniki našo lepo slovenščino, zato moramo biti tem bolj ogorčeni, ako zakrivijo ta greh Slovenc, predvsem pa slovenska društva, ki bi naj v prvi vrsti skrbela v svojih objavah za lepo, pravilno slovenščino. Te dni smo dobili v roke vabilo „Vojaškega veteranskega društva“ v St. Vidu na predpustnico. To vabilo je sestavljeno v taki spakovanosti slovenščini, da mora vsakogar ogorčiti. Tako stoji na vabilu: veteransko društvo priredi predpustnico na Virmarje, pri kateri zvira godba, na vsporedu so komični prirozi, vstopnina za 60 vin, prostovoljni darovi se hvalejno sprejemajo, k veselici se vabi najujudno in z dobesmi jedi in pijačami bode dobro preskasbleno. V takšni slovenščini je vabilo načinjeno radi tega, ker veteransko društvo seveda ni našlo v Ljubljani tiskarne, ki bi bila sposobna, da bi mu ustisnila vabilo! Zato si je poiskalo tiskarno bogisiga vedi kje na Nemškem, samo da je dobio vabilo, na katerih je vtisnjena zlat grb s krono in cesarskim orlom ter napisom „K. k. Militär V. Reichsbund, mit Gott für Kaiser u. Vaterland“. To je bilo seveda glavno, kakšen je pa jezik na teh vabilih, to je pa postranska stvar! Škandal!

— **Litijnska podružnica „Slovenijskega društva“** priredila v soboto, dne 9. srečana t. l. plesni venček v gostilniški prostorji g. Oblaka v Litiji. Obleka promenadna, kostumi dobro došli.

— **Umrla je** gospa Štrukljeva.

— **Samomor.** 31letni čevljar Ignacij Jakšič v Drenovcu pri St. Rubertu se je ustrelil 30. pr. m. s pištoljem. Vzrok neozdravljiva bolezni.

— **Kakor gobe po dežju** ra-

stejo podružnice „Südmärkte“ v kočevskem okraju; skoro vsak teden se ustanovi po ena. Mi — pa ne storno ničesar!

— **Umrl je** 4. t. m. na Luži občina Selca znani Janez Dolenec (stari mlinar) v visoki starosti 84 let. Oče znane mlinarjeve rodbine. Imenovan je bil vseskozi poštenjak, mož stare

korenine in značajen. Bil je nad 20 let občinski odbornik in veliko let obč. svetovalo in nekaj let tudi župan. Pogreb bo v sredo, 6. februar, ob 9. uri zjutraj v Selcih. Bodu mu blag spomin!

— **Družbo sv. Cirila in Metoda podružnica** se snuje za Bohinjsko Bistrico in okolico. Tem načinom se zaveda naš naravnih krasot prebogati Bohinj svoje narodnosti, ki je še dragocena od vsake krajevne lepotije. Vselej je bil umni Bohinjec naš in bude vnaprej še vedno bolj naš.

— **Dolenjalsko prostovoljno gasilno društvo** je priredilo vodstvo v hotelu Kramar pleno veselico. Z ozirom na to, da je čisti dohodek namenjen v pokritje stroškov za novo gasilno orodje, se mora reči, da je bil obisk te veselice jako nezadosten. Večinoma so prišli le ljudje, katerim morejo požari le prav malo škodovati ali celo nič. Boljših in večjih posestnikov ni bilo na veselico. Za druge, celo nepotrebne namene je vedno dovolj denarje in vlad pri takih prilikah tudi slogan, kadar se gre za občekoristno gasilno društvo, pa ni denarja ne sloga.

kiček sokolski "Zdravo!". Brat tajnik Kruljčić je podal nato pregled o delovanju društva, katero je imelo v preteklem letu 8 ustanovnih, 126 podpornih in 60 izvršujočih članov, torej skupaj 194 članov. Spomni se tudi 4 umrlih članov, ter se zborovalci v znak žalosti dvignejo s sedežev. Društvo je bilo zastopano po delegacijah in korporativno na več priredbah, sosebno se mora omeniti nastop pri javni telovadbi "Ilirskega Sokola", kjer je društvo nastopilo v dveh vrstah, in sicer na drogu in s skupinami, kakor tudi pri prostih vajah. Tudi v Zagrebu je nastopilo društvo skupno z 20 članom pri prostih vajah ter pri tekmovaljanju. Prisvojilo si je tam tretjo nagrado pri tekmovaljanju prostih vaj, tretje darilo pri tekmi poedinec ter tri diplome. Nastopilo je 10, istotam društvo tudi z boksom in skupinami. Nadalje je društvo priredilo več pešizletov v okolico. Tajnikovo poročilo se je sprejelo z burnimi "Zdravo"-klici. Nato je poročil brat blagajnik Perčić o stanju blagajne, katera je imela prihoda 2852 K 59 v, a razhoda 2430 K 24 v, ter je ostalo gotovine v blagajni 181 K 75 v, a na loženih je 240 K 60 v, torej cela gotovina znaša 422 K 35 v. Sprave in drugi inventar vredno 1061 krov 64 v. Brat Baša kot pregledovalec računov odobri iste ter predlaga, da se da absolvitor blagajniku. Se pridi. Brat načelnik Jirsa izvesti, da je bilo v preteklem letu 96 telovadnih ur, na katerih je bilo 1753 telovadcev, torej povprečno na uro 18 telovadcev. Vadičelski zbor je imel 40 ur, s 237 člani, torej na uro 6 telovadcev. Naraščaj je imel 36 ur, s 481 člani, torej na uro 13 članov. Povzbuža članstvo k marljivemu delu ter konča z burnimi "Živo"-klici pozdravljen. V odboru so bili izbrani: Starosta dr. Ivan Poščić, podstarosta Fr. S. Sever, tajnik A. Kruljčić, blagajnik Fr. Perčić, načelnik Franto Jirsa, orodjar J. Liganto, odborniki: Vj. Sinčić, Br. Rötter, Dr. Vahtar, M. Osvalt in H. Vyšek. — Nato se je brat starosta v imenu návoodbírána odbora začetil za zaupanje, ki se je v istega stavljal, ter bodril člane k najvztrajnejšemu delu. Zaključek zborovanja ob pol 1. uri popolnodi. — Hrvatsko pevsko društvo "Lavor" je na svojem občem zboru dobilo sledeči odbor: Predsednik Julij Miran, podpredsednik Avguštin Rajčić, tajnik Adolf Munić, blagajnik Ante Vahtar, arhivar Br. Rötter, odborniki: Fr. Koncilj, Iv. Setič Miha Vahtar in I. Drnovšek. — Svoj pri letoski zabavi večer s plesom priredi dne 6. februarja v čitalnici "Zori". Začetek ob 8/1 ur. Vstopnina za dame 1 K, za gospode 2 K. Med drugim se uprizorijo tudi dve predstavi. Na koncu sledi ples, ter upamo, da bude trajal do jutra, kakor je to naša stara navada. — Požarna bramba za Volosko-Opatijo priredi 10. februarja svoj prvi ples v "Narodnem domu" na Voloskem, ki bude po pripravah, katere se za istega dela, kako imozannten. Upamo, da bude dobro obiskan, ker so cene za tukajšnje razmere dosti nizke. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za dame 1 K, za gospode 2 K. Preplačila se hvaležno sprejmejo. To bude prvi pot, da naša novo ustavnova požarna bramba stopi v akcijo. Pomoz Bog!

Dva človeka pokopana pod vozom tramicev. Ko sta šla v Trstu 17letni čevljar Liberal Mostrin in 13letni Kornelij Kvas včeraj mimo voza, ki je bil visoko naložen s tramici, se je v istem hipu voz prevrnil in voz je pokopal pod seboj nesrečna fanta. Težko ranjena so izvleklj na prost. Prepeljali so ju v bolnico. Mestrin, ki je ravno preje prišel po dolgi bolezni iz bolnice, ima pretrgana čревa in hudo rano na vratu. Kvas ima pa zlomljeni obenogi in težko rano na glavi.

Samomori v Trstu. V nedeljo se je zastrupila v svojem stanovanju v ulici Parini 18letna Ana Sbogar z žepleno kislino. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je takoj umrla. V ulici Farneto je spila istega dne 74letna Ana S. kozarec octove kisline ter se onovestila. Zdravnik jo je dal prepeljati v bolnico, kjer je izdihnila. Popoldne istega dne se je zastrupila v ulici del Ponte 50letna Uršula W. s sublimatovimi pastiljami. Ker je bil zdravnik takoj pri roki, je pravocasno rešil.

Nesreča. 18letni voznik Matišev Škrinj v Trstu je padel pod voz, da so mu kolesa zlomila roko. Oddali so ga v bolnišnico.

Nagla smrt. V Trstu je zaleda kap 50letno Frančiško Čepič, ki je v par trenutkih bila mrtva.

Grozna nesreča. 58letni težak Ivan Tomšič v Trstu je padel z odrav nove hiše in pri tem razbil črepinjo, da so mu kosti stopile v možgane. Težko ranjenega so prenesli v bolnišnico.

Toponi socijalni demokrati. Predvčerjšnjim je šlo kakih 200 trških socijalnih demokratov s parnikom v Izolo, kjer je bil javen shod. Ko so se po shodu vrnili na parnik, napadla je velika množica parnik s kamnenjem in ga tako bombardirala, da je bil poškodovan. Kapitan je dal peljati "na vso moč nazaj", da so se potrgale vrvi, s katerimi je bil parnik privzeten in katerih si ni upal nihče iti odvezovat. Trdi se, da so socialni demokrati odgovarjali s streli iz samokresov.

Umrila je na Dunaju soproga pesnika Ludvika Germonika, gospa Amalija Germonika, rojena 1830. v Kostanjevici. Ker je znala izredno lepo peti, dobila je ime "kranjski slavček". Sodelovala je mnogo pri prestavi slovenskih pesmi v nemčino, s čimer se je pečal njen mož.

Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov "Sava" na Dunaju priredi dne 8. t. m. v prostorih "Zum General Laudon", VIII. Lautongasse 54 svoj V. redni občni zbor. Dnevnih red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborov. 3. Poročilo legitodske. 4. Predavanje. (Predavač: Mirko Kmet o zgodovini društva "Sava"). 5. Slučajnost. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Svobodomiseln slovenski gostje dobro došli!

V zaporu v Zemunu se nahaja okoli 45 let star neznanec, ki pričipa delavskim slojem in je srednje postave, temnorjavili las in brk ter simulira umobolnost. Soditi je, da je navedenec Kranjec in prav, da se piše Tomaž Križman, poznaje pa je preklical in trdi, da je Fran Prešern (Prešeren). V zemlinski bolnišnici je bil od 19. grudna lanskega, pa do 10. januarja t. l. Pri njem so dobili 270 K denarja, delavsko legitimacijo na ime Franceta Križmana, izdan po občinskem uradu v Mehdiki, komitat Krasse-Szörény, z dne 1. majnika 1903, pod št. 36, delavske knjižice na isto ime, izdane dne 17. junija 1906 št. 506/I. po županstvu Jesenice, kakor tudi poselske knjižice na ime Arona Naschauerja, izdane po kotarski oblasti Temes-Rakas, komitat Temes z dne 4. aprila 1904, pod št. 81/04. Ker se sumi, da ima simulant temao preteklost in je do tega denarja prišel po nepošteani poti, naj se blagovolijo eventualni podatki, ki bi služili v izledbo njegove identitete, nazaniti orožništvo, v Ljubljani pa mestni policiji.

Imejte usmiljenje z živilo! Nekateri vozniki nočejo ničesar vedeti o boljših in slabših potih in sedaj ravno toliko nakladajo na vozove, kakor poleti ob najboljšem vremenu. Potem pa, ko se jim uboga živina po cesti zaradi prehude teže ustavlja, jo pa začeno, mesto da bi odložili ali pripregli, neusmiljeni bičati, kar pa seveda tudi ne pomaga in konec trpinčenju je šele potem, ko začne mimočdo občinstvo naravnost karati tako neusmiljenost, večkrat pa mora poseči vmes tudi policija in voznika prisiliti, da spreže, ali pa dobi pomoč. Naj bi bilo vendar enkrat temu grdemu ravnanju z ubogo živilo že konec.

Zopet slepar. Včeraj zvečer je neki tujec kupil pri urarju gosp. Eberleto neko malenkost, katero je hotel plačati z desetkom. Ko mu je Eberle odstevil nazaj drobič, je ta izmknil poleg svojega denarja tudi njegov petak in deset, kakor bi bilo vse v redu. Eberle je sicer kmalu opazil goljufijo, a je bilo že prepozno. Navihanc je šel potem svojo srečo poskušat tudi v Drenikovo trgovino, a ko je pri "kšeftu" opazil, da ni vse prav, se je izgubil. Tam so namreč nakano opazili in takoj poslali skrivaj po stražnika, kar je bil menda goljuf izvohil in še pravocasno odnesel pete. Navedene je od 25 do 30 let star, majhne postave, ima črne lase in brke, nosi črn trd klobuk, črno dolgo sukno z baržunastim ovratnikom, ki imel seboj krivo palico, govoril nemško in ima židovski tip. Kjer bi utegnil to se poskušati, naj ga takoj izroče policiji.

Priporočljiv hlapac je Michael Snoj. Ko je dne 1. t. m. prodajal za svojega gospodarja premog in dobil pri neki stranki zanj 6 K, je konje izročil svojemu tovarišu in jo z denarjem popihal proti Šiški.

Pes je popadel te do nekega gospoda na Resljave cesti in ga na levih roki lahko telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Saje se so vnele snoči okoli 6. ure v dimniku hiše št. 8 na Turjaškem trgu, kamor se je takoj po obveščenju odpeljal oddelek reševalnega in gasilnega društva. Škode ni bilo nikake.

Neprevoden voznik. Včeraj popoldne je hlapac Fran Verstovšek neglo in tako neprevodno vozil, da je zadel v voz električne ceste železnice in pri tem napravil 8 K škode.

Izgubljeno in majdene redi. V objavnjem uradu je neka stranka izgubila mal ključek, katerega dobitnik nazaj na osrednji policijski

stranicici. — Istotam se dobi konjka odoja, ki je bila te dni najdena nekje na ulici. — Sluškinja Alojzija Zadnikova je izgubila rmeno, usnjato debarino, v kateri je imela nekaj čez 7 K denarja. — Železniški uslužbenec Fran Češnovar je izgubil zlat prstan, vreden 8 K. — Ga. Sekuličeva je izgubila srebrno žensko tuluro z verzicco, vredno 14 K, katero je našla gdč. Frančiška pl. Poka. — V Petičičevi trgovini na Mestnem trgu je bil pred nekaj dnevi najdenega nekaj denarja. Lastnik ga dobi nazaj istotam.

Delavško gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 14 Hrvatov in 45 Macédonev, 6 Črnogorcev se je pa odpeljalo na Prusko.

Delovanje mestne posredovalcev za cel in stanovanja. Mestni trg štev. 27, telefon štev. 99 Od 25. do 31. januarja je dela iskal 15 moških in 36 ženskih uslužbenec. Delo je bilo ponudeno 11 moškim in 45 ženskim uslužbenecem. V 32 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. do 31. januarja je došlo 272 delovnjem in 257 delodajalcem. V 161 slučajih je bilo delo sprejelo. — Delo dobe takoj; moški: 1 graščinski vrtnar, 6 trgovskih slug, 2 goščinskih slug, 4 konjski hlapci, 1 kocijček. Ženske: 2 prodajalki kruha, 3 natakarice, 1 gostilniška kuharica, 5 gostilniških dekle, 8 kuharic, 2 sobarice, 6 dekle k otrokom, 9 dekle za vsako delo, 2 strežnice, 6 dekle za kmetijsko delo. — Dela iščajo; moški: 1 strojniki, 1 kurilec, 1 ozelenjeni graščinski vrtnar; ženske: Več prodajalk manufakturne, špecijske in mešane stroke, 2 trafikantini in razni drugi posli. — Oddati je takoj stanovanja z 1, 2 in 3 sobami, ter več mesečnih sob, za maj stanovanja z 2, 3 in 4 sobami. — Pismenim vprašanjem je prilожiti znak za odgovor.

Meteorologični mesečni pregled. Minoli mesec prosinace je bil zelo mrzel in nemil. — Opazovanja na topomeru dado povprek v Celjevih stopnjah: ob sedmih zjutraj -6°, ob dveh popoldne -09°, ob devetih zvečer -34°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca -34°, za 11° pod normalom; največ 93° dne 3., najmanj -20° dne 1.; tudi dne 23. je bilo -19° mraz. — Opazovanja na tlakometeru dalo 742 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 52 mm nad normalom; najvišje 7605 dne 24. zjutraj, najnižje 7198 dne 30. opoldne. — Mokrih dni je bilo 10; padavina, večinoma sneg, znaša 71.9 mm, od teh pride 29.1 mm samo na 3. Od grudna prevzeto snežno odoje so prve dni tripli zahodni vetrovi do dobre polovice raztopili, pa mrzli prosinec je skrbel za to, da je skoro do prejšnje višine narastal. — Meglo smo imeli ob osmih dnevih; med vetrovi je prevladoval jugovzhodni, često se je tudi oglašal severovzhodni. — Tekočega meseca svečana pride luna dne 9. zranno zjutraj v zemljino obližje.

Jugoslovanske vesti. Prottestni shod v Zagrebu proti zatvoritvi univerze v Sofiji. O demonstracijah proti bolgarskemu knezu Ferdinandu povodom otvoritve narodnega gledališča v Sofiji in o državskih odredbah bolgarske vlade proti dijakom radi teh demonstracij smo že poročali. Vsečišče je bilo zatvorenje, dijaki, ki še zadostili svoji vojaški dolnosti, poklicani pod zastavo, drugi pa izgnani iz Sofije. Okoli 30 izgnanih bolgarskih dijakov se je sedaj dalo inkribirati na zagrebškem vseučilišču. Z ozirom na to so priredili hrvatski akademiki, da izrazijo svoje simpatije svojim pregašanjim bolgarskim tovarisem, v petek v Zagreb v velik protestni shod, na katerem je hrvatsko dijštvo odločno protestiralo proti zatvoritvi bolgarske univerze. Shodu je predsedoval Vesnič. V imenu načelnega dijštva je govoril pravnik Vodvarčka, ki je v svojem govoru med drugim naglašal, da sta na Balkanu že dva moža zadala akademski svobodi smrti udarec, a oba sta padla, naj bi ista uoda zadela tudi tretjega, ki se je predzrnil s surovo roko poseči po akademski svobodi. V imenu starčevičauskega dijštva je govoril pravnik Kumičić. V imenu bolgarskih dijakov se je zasedal dalo in skribirati na zagrebškem vseučilišču. Z ozirom na to so priredili hrvatski akademiki, da izrazijo svoje simpatije svojim pregašanjim bolgarskim tovarisem, v petek v Zagreb v velik protestni shod, na katerem je hrvatsko dijštvo odločno protestiralo proti zatvoritvi bolgarske univerze. Shodu je predsedoval Vesnič. V imenu načelnega dijštva je govoril pravnik Vodvarčka, ki je v svojem govoru med drugim naglašal, da sta na Balkanu že dva moža zadala akademski svobodi smrti udarec, a oba sta padla, naj bi ista uoda zadela tudi tretjega, ki se je predzrnil s surovo roko poseči po akademski svobodi. V imenu starčevičauskega dijštva je govoril pravnik Kumičić. V imenu bolgarskih dijakov se je zahvaljeval za simpatije Čorčev. Nato se je soglasno sprejela rezolucija, v kateri se obsoja postopanje bolgarske vlade nasproti dijastvu in se naglaša solidarnost hrvatskih akademikov s svojimi bolgarskimi tovarisci. Rezolucija se je brzjavnim potom sporabilna bolgarski vladni.

Kako je Napoleon I. misil o ženskah. Zanimivo je, kako se je ta velikan "osvoboditelj" izražal o ženskah, kadar jih ni — potreboval. O ženski je rekel: Neumno je, ženski dajati kakršnoki pravice, ker med ženo in možem ne more biti govora o enakopravnosti vsled njihovega različnega političnega poklica in zmognosti. Zena je ta, da uboga, mož vzdržuje. Kadar pa je Napoleon I. zaredel v mreže kake leptlice, takrat je pa hitro spremeni svoje nazore. Njegova soproga kraljica Jožefina, je nekoč rekla madam de Pelignac: "Vi morate same k cesarju in ako so nočete dati od njega hitro odpraviti, zamoret došeči od njega vse kar hočete." L. 1809. je bila neka madame Acquel de Frolles obsojena na smrt, ker se je pridružila poučilnim demonstracijam in pobojem. Njene lepe hčere pa so šle cesarja — kleče prosi milosti za mater. Napoleon je dvakrat prečital njihovo prošilo, potem so se mu porosile oči in zberežal je iz sobe. — Dočim je v normalnem položaju vedno obsojal ženske in je posebno Francozinjo smatral za največjo nesrečo svoje domovine, tako je zopet, kadar je bil v kako Francozinjo zateleban, rekel: "Med vsemi ženskami te zemlje so edino Francozinje vredne, da se jim izroči državno krmilo." Ko pa se je veliki cesar vračal iz Italije, je rekel, da je ženska duša pravzaprav vsem intrigam in da bi jo bilo treba zapoditi v kuhinjo.

ral na klic Starčevičanca Tomca "Ven s srbskim narodom" — rekoč: "Ako boste vedno kričali: ven s srbskim narodom, bodo prišli k nam oni elementi, ki groze našemu življu v Rumu in Indiji, to je Nemci. — Včerajšnja seja je trajala pozno v noč.

Velik protestni shod v Zagrebu je priredilo neodvisno meščanstvo v nedeljo proti starčevičanski obstrukciji v saboru in proti gospodarstvu madjaronskega župana dr. Amruša. Shoda se je udeležilo okoli 3000 oseb. Na shodu so govorili: dr. Šurmin, dr. N. Rojc, ing. Krekovič, dr. Hoffer in Karač. Končno se je sprejela rezolucija, v kateri se sedanjem zagrebškemu obč. svetu in županu dr. Amrušu izreka nezaupnica in se jih pozivlja, naj odstopi; obenem se pozivlja vlad, naj čim najprej uvede splošno in enako volilno pravico.

Na najnovejše novice. Avstrijske jubilejne znamke. Povodom 60-letnega cesarjevega jubileja se izdajo prihodnje leto jubilejske poštne znamke s slikami cesarja, cesarice in zgodovinskih pokrajin. Osnutke pravi profesor Kollmoser.

— 3.65 metra visok sneg imajo v nekaterih krajih na Tirolskem.

Kralj Peter namerava svoja posestva na Rumunskem prodati nekemu bankirju. Na posestvih je vknjiženega dolga 1.300.000 frankov.

Dvojni samomor. Na Dunaju sta se skupno zastrupila 27-letni podobar Pavlistik in tehnik Varhanik vsled žalosti, ker je umrla Pavlistikova sestra, ki je bila Varhanikova nevesta.

Odol łagodny

Znak: Czerwone Koło na etykiecie

Zavarovalne vesti.

„JANUS“

vezajemni zavod za zavarovanje življenja na Dunaju.

I. Wipplingerstrasse št. 30.

V IV. četrletju leta 1906 je bilo vloženih 4343 zavarovalnih ponud na zavarovalno vsoto okrog K 5,909,000 — izmed katerih je bilo izdanih 427 polic za zavarovalno vsoto K 5,17,000 —.

Od začetka leta je bilo 16813 zavarovalnih ponud v glavnico K 22,432,000 — v prečes vsto. Polic je bilo od 1. januarja t. l. čes K 18,838,000 — izdanih.

V IV. četrletju zapadle zavarovalne premije in pristojbine, kakor tudi kapitalne obresti znašale so okroglo K 1,465,000 —, od 1. oktobra 1906 do današnjega dne prijavljena izplačila iz 1. leta K 72,000 —.

V letu 1906 zapadle zavarovalne premije in pristojbine, kakor tudi kapitalne obresti znašale so okroglo K 5,539,000 —. Zapadla plačila pa K 2,537,000.

Od obstanka zavoda se je izplačalo K 61,090,000

Policie „Janusa“ so po petletnem ob stanku nezapadne, pri petletnem obstanku nezapadne. Po petletnem obstanku izplača zavod tudi za slučaj samoumora, dvojba ali pijačnega. Nudi tudi brez ačno vojno zavarovanje, in plača zapadli zavar tako, to je brez odloga in brez provizije.

Nadaljnja pojasnila daje in zavarovalne ponudbe sprejema

Filijalka „Janusa“ za Štajersko, Koroško in Kranjsko

v Gradcu, Janushof.
Neutorgasse 47.

Zahvala.

Ker se mi ni mogoče za mnogo- brojne udeležbo slav. občinstvu na veselci požarne brambe iz Most vsa- kemu p. sebej zahvaliti, izrekam vsem vknj presrečno zahvalo, posebno pa gg. članom podpornega društva in pa požarni brambi. Živel!

V vodmatu, dne 4. februarja 1907.

Anton Pečar,
gost iničiar.

Zahvala.

Blag. gospodu Silvestru Domicelju
v. kr. vladnemu tajniku

v Logatu.

Podpisano načelnštvo si šteje v dolžnost, vsled enoglasnega sklepa, izreči Vašemu blagorodju javno zahvalo za nemurni trud, skrb in delovanje, katere ste imeli s preuredbo tukajšnje okrajne bolniške blagajne od leta 1903, ko je bila ta **vsled jeknugodnih razmer prevzeta** v upravo c. kr. okrajnega glavarstva, pa do konca leta 1906, ko se je zopet izročila sedanjemu novoizvoljenemu načelnštvu.

Iz poročila izvadnega občnega zborna, dne 27. t. m. je razvidno, da gre Vašemu blagorodju v prvi vrsti zasluga, da se je okrajna bolniška blagajna logaška povzdignila na tako stališče, da se bode na podlagi dobre in temeljite preuredbe tudi nadalje mogla ugodno razvijati.

Mačelnštvo okr. bol. blagajne v Logatcu, dne 31. januarja 1907.

V. Drabek, načelnik.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 1. februarja: Marija Omejo, deželnega uradnika žena, 56 let, Strelščice ulice 8, Nephr. chren — Terezija Bitenc, merosodčeva vdova, 55 let, Konjščice ulice 1, pljučnica.

V deželnini bolnic:

Dne 28. januarja: Josip Tomičič, gostač, 50 let, Jetka — Fran Dime, pek, 49 l., naduha. Dne 28. januarja: Maka Jerše, dijak, 18 let, Embelie.

Mnogo je oseb, zlasti dam in otrok, ki ne ljubijo jedrovitega in trajnega izvirnega okusa Odola in dajo prednost bolj voljnemu okusu. Da postrežemo tudi v tem oziru, smo se odločili, da spravimo na trg poleg krepkega izvirnega Odola že nekaj let v strokovnjaških krogih znani volnejši Odol z imenom

326—2

„Odol voljni“ z rožnatim okusom.

Ta novi Odol voljni z nežnim rožnatim okusom bo posebno ugajal rahločutnim osebam z občutljivim okusom, posebno damam in otrokom. Gospodje bodo pa vobče dajali prednost jedrovitemu okusu izvirnega Odola.

Posebno pa poudarjam, da se novi izdelek, ki si je posebno v inozemstvu pridobil že mnogo priateljev, od izvirnega že več let uvedenega Odola razločuje samo po voljnem nedražljivem okusu, medtem ko so odlične anti-septične lastnosti pri obeh izdelkih izključno iste.

Nazunaj se „Odol voljni“ razlikuje od izvirnega Odola po rdečem krogu na modri etiketi.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borze 5. februarja 1907.

Naložbeni papirji.

Danar Blago

12% majška renta 99 15 99 35

4 1/2% srebrna renta 100 20 102 40

4 1/2% avstr. kronska renta 99 2 99 45

1% zlata 117 35 117 55

1% ogrska kronska renta 96 20 114 45

1% zlata 114 45 114 65

1% posojilo dež. Kranjske 99 10 100 00

1% posojilo mesta Split 104 50 101 50

1% Zadar 99 85 100 85

1 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . . . . 99 60 100 60

1%, češka dež. banka k. o. 99 80 99 70

1%, zast. pisma gal. dež. hipoteka banke 99 40 99 60

1 1/2%, pešt. kom. k. o. 100 35 101 35

10% pr. 105 90 106 90

1%, zast. pisma Innerst. dež. hranilnice . . . . . 100— 101—

1 1/2%, zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice . . . . . 100— 100 50

1 1/2%, z. pis. ogr. hip. ban. . . . . 100— 100 30

1 1/2%, obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. . . . . 100— 100 20

1 1/2%, obl. češke ind. banke . . . . . 100— 101—

1%, prior. lok. želez. Trst. Poreč 99 90 98 75

1%, prior. dolenskih žel. 98 75 99 75

1%, prior. juž. žel. kup. 1/4, ... 314 80 316 80

1 1/2%, avstr. pos. za žel. p. o. 100 65 101 65

Srečke . . . . .

Šrečke od 1. 1860/ 156 25 158 25

od 1. 1864/ 265 75 268 75

tiskate 152 5 154 75

zem. kred. i. emajle 274 5 284 50

H. ogrske hip. banke 284 75 294 75

srbske à frs. 100— turške 312 75 362 75

100— 108—

168 75 169 75

22 75 24 75

447— 457—

77— 90—

92— 98—

55— 68—

47— 49—

28 50— 30 50

56— 60—

82— 93—

500— 508—

Delnice . . . . .

južne železnice 167 65 168 80

Državne železnice 687 25 688 25

Avstr.-ogrsko bančne delm. . . . . 178 5 795—

Avstr. kreditne banke 687 25 688 25

Ogrske . . . . . 836— 836—

Zivnostienske 244 75 245 75

Premogokop v Mostu (Brük) . . . . . 763— 770—

Alpinske montan 621 75 622 75

Prasko žel. ind. dr. . . . . 266 3— 267 3—

Ruda-Muráň 571 25 572 25

Trboveljske prem. družbe . . . . . 280— 285—

Avstr. orzne tovr. družbe . . . . . 559— 564—

Češke sladkorne družbe . . . . . 146— 148—

Valeč . . . . .

11 96— 11 40—

19 08— 19 11—

23 60— 25 68—

24— 24 08—

117 42— 17 62—

95 60— 95 80—

2 52— 2 53—

4 84— 5—

Zltna cena v Budimpešti.

Dne 5. februarja 1907.

Termin.

Plenica za april . . . . . 60 kg K 7 40

2. " , oktober . . . . . 60 " 7 76

Koruza za maj . . . . . 60 " 6 72

2. " , julij . . . . . 60 " 5 18

2. " , april . . . . . 60 " 7 35

Mirneži.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 628 m. Srednji zračni tlak 738,0 mm.

srednji

Čas opazovanja

Stanje barometra v mm

Temperatura

Vetrovi

Nebo

3. 9. av. 738 1 -2-3 oblačno

Za trgovino z mečanim blagom se išče
trgovski pomočnik

Naslov pove upravitelj "Slov.
Naroda".

Pred ponarejanjem se hrani z vzorcem in znamko.

Solza želodec

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovidnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko novena druga zavarovalnica Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljavo in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsek član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Št. 70.

Oddaja zgradbe.

Zaradi zopetne oddaje

zgradbe nove zasilne bolnišnice v Črnomlju, ki je v surovem stanju že gotova in pod krovom, vršila se bo dne

9. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne

obravnava v pisarni mestne občine črnomeljske.

Dela, v kolikor še niso izgotovljena, so proračunovana na 8040 K 36 h in se bodo oddala skupno.

Vrščina znaša 800 K.

Do pričetka obravnave se zamorejo vlagati pri zdravstvenem okrožnem zastopu v Črnomlju tudi pismene, z eno krono kolekovane ponudbe. Pismen in zapetačen ponudbam je priložiti varčilna 800 K in pristaviti, da se ponudnik podvrže začim mu načrtom, proračunom in dražbenim pogojem. Leti se zamorejo vpogledati v navadnih opravlilih urah v pisarni mestne občine črnomeljske.

Zdravstveni okrožni zastop v Črnomlju,

dne 20. januarja 1907.

!! Največji uspeh novega časa !!

je znameniti

3678-17

Daje blečete belo perilo popolnoma brez duha in varuje platinino izredno. Rabi se brez mila, sede ali drugih pridatkov. Pristen samo v originalnih zavitkih z gorenje varstveno znamko.

Zavitek z 250 grami 16 viharjev
" 500 " 30 "
" 2 kile 56 "

Noben zavitek brez gorenje varstvene znamke ni moj izdelek in ste z njim v nevarnosti, da si pokvarite perilo.

Dobiva se v vseh drogerijah in prodajalnah s kolonialnim blagom in milom.

Na debelo:

L. Minlos,
Dunaj L., Mörkerbastei 3.

Št. 3710

402 - 2

Razglas.

Podpisani mestni magistrat mladeničem rojenim leta 1884, 1885, 1886 in 1888, ki stopijo letos v naborna, odnosno čruovojava leta, nazoanja: 1. Da se bo dne

11. februarja ob 9. uri dopoldne vršilo žrebanje

v smislu § 32. vojaških predpisov I. del, pri tukajnjem uradu in sicer v pisarni vojaškega referenta. To žrebanje, b kateremu ima vsakdo pristop, velja za one mladenice, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstno leto 1886) in torej letos pridejo prvič k naboru;

2. da so od 1. do 10. februarja imeniki onih mladeničev, kateri pridejo letos k naboru, pri tukajnjem uradu, v uradnih urah, v pisarni vojaškega referenta, vsakteremu na ogled. Kdor opazi kak pogrešek, napačen vpis, ali ima pomislek proti zaprošenim ugodnostim, ali proti prošnjam za nabor v bivališču, naj to pismeno ali ustno naznani tukajnjemu uradu;

3. da so od 1. do 10. februarja pri tukajnjem uradu, v uradnih urah, v pisarni vojaškega referenta, imeniki domačih in tujih, leta 1888. rojenih, letos v črno vojno stopivših mladeničev na ogled. Pogreški naj se pismeno ali ustno naznani tukajnjemu uradu.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,
dne 15. januarja 1907.

Podjetje brez konkurence

išče za svojo po vsem svetu razširjeno organizacijo trgovske in tehnične okrajne voditelje, da jih proti

visokemu zaslужku

čimprej nastavi po vsej testranski avstrijski polovici.

Jezikov zmožni gospodje z vzornim vedenjem in intenzivnim veseljem do dela, ki se naj zavežejo, da se samo našemu fabrikatu posvetijo, naj blagovljivo čimprej vložiti zadostno ponudbo z referencami in vsemi drugimi navedbami pod "M. M. 60427" na anončno ekspedicijo M. Dukes, nasl. Dunaj I. 1.

424-1

Ustanovljena leta 1854.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gospodinjstvom svoje izberne

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev
v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12
marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Juliija Schaumannna

deželnega lekarstva v Stockeravi. 220-3
Mnogo let že izpričano državljano sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj želodonošno kislino. Nepriskočno za uravnanje in ohranjanje dobrega prebavljanja.

Dobiva se v vseh zdravstvenih lekarstvih in apotekah. Cenovna listina z določenimi zdravili. Razpoljuje se po postnem povzetju.

Glavna zaloge: delavnica lekarstva JULIJIA SCHAUMLANNA v Stockeravi.

Hiša

s sadnim vrtom se pod ugodnimi pogoji.

44-8
Več se izve pri Iv. Tischlerju na Vrhniku.

"SLAVIJA"

- - - - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - - -
Rez. fondi: 34,788.837-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.382-76 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z večkoči slovensko-nordno uprave.

Vsa pojasnila doje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Cesarskih vilenah Št. 122.

Zavaruje poslopja in premičnine pred požarnim škodom po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkuštanje. Uživa najboljši sloves, kadar posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občankoristne namene.

390-3

4623 9
Jamajka rum
Santa Elena'

je prost vsakega umetnega
aroma ali parfuma.

istrijansko vino

iz prve roke proda Sebastijan Luk, trgovec v Krki, potna Trstjan (Antugiana) pri Pazu in Istri.

Vino pošilja v sodih po ne manj kot 56 litrov za gotov denar ali s pozvaniem, franko železniška postaja Sv. Petar v Šumi (S. Pietro in Selve).

Podlje rad tudi vzorce. 272-3

Kdor zemljische ali kupčijo vsake vrste

kakor tvornice, hiše, vile, zemljische, pensionate, graščine, mline, opekarne, hotele, gostilnice, kmetska posestva rad predal hitro in diskretne ali rad najel načina posojilo, naj se le najprej zaupno obrne na prve vrste strokovno strogo rečeno in

največje podjetje

Mednarodni kupčijski kurir
(Internaz. Geschäft-Courier)

v Gradcu, Elisabethstrasse 6.

Zastopstva po vseh deželah Avstro-Ogrske in po sosednjih državah. Uradnik je takoj na mestu in če je treba brezplačnega obiska zaradi natančnejše določitve in ogledanja, prosimo za takojšnje obvestilo. 53-14

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode Sv. Petra cesta 35.

Pripravlja veliko izberi vplet (kit) iz strizelik in zmešanih las od 3 krov naprej. 405-3

Za naročila
z dežele zadostuje
vzorec in cena.

Vsa lastna dela se izvršujejo v najhitrejšem času.

Oddelek za dame
z separativnim vhodom.

E 576/6-10.

Dražbeni razglas.

Na prošnjo okrajne bolniške blagajne v Šoštanju, zastopane po c. kr. notarju Vinko Kolšku v Šoštanju, bo

4. marca 1907 ob desetih dopoldne

pri podpisanim sodiščem, soba št. 9 dražba zemljische zemlj. kojiga Rečnika vas, vlož. št. 189, obstoječega iz tvrnice za kemične produkte (glavno tvorniško-poslopje 45 a 90 m²) laboratori, skladetiča, 2 postranski poslopiji, enonadstropne vile, gospodarske poslopja, travnikov (64 a 80 m²), niv (34 a 38 m²) in vrt (39 a 88 m²) s pritiklinami, obstoječimi iz kotov, aparator, posodja in orodja za kemično tvornico.

Zemljische, ki se ima zdražiti, je cenjeno na 35.390 K 60 h, pritikline na 7845 K 10 h.

Najmanjši ponudek znaša 28.823 K 80 h in se pod tem zneskom ne prodajo.

Več se izve pri c. kr. sodišču v Šoštanju.

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanju, odd. II.,
dne 5. januarja 1907.

Ose. kr. avstrijsko

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-10 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.

7-17 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Tolice, Kočevje.

7-30 po po. dn. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.

7-05 po po. dn. Osebni vlak v smeri: Nove mesto, Straža-Tolice, Kočevje.

7-00 po po. dn. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Dunaj zahodni kolodvor.

7-08 zvoden. Osebni vlak v smeri: Nove mesto, Kočevje.

7-35 zvoden. Osebni vlak v smeri: Trbiž.

10-23 po po. dn. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-10 po po. dn. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvoden. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 po po. dn. Mešani vlak v Kamnik. (Sam. v oktober in le ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljane drž. kolodvor:

6-40 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 po po. dn. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 po po. dn. Mešani vlak iz Kamnika. (Sam. v oktober in le ob nedeljah in praznikih.)

(Dohodi in dohodi so naznani v srednjevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Štev. 242.

357-3

Razglas.

Radi oddaje zgradbe žolskega poslopja v Valti vasi se bode vršila.

dne 28. februarja 1907

v občinski pisarni v Kandiji

zmanjševalna dražba

in sicer s pričetkom ob 9. uri dopoldan; do tiste ure se bodo tudi sprejemale pismene z 1 K kolekovane ponudbe. Dotične načrte, troškovnik in stavbe po pogojih si vsakdo lahko ogleda v navadnih uradnih urah pri c. kr. okrajnem žolskem svetu v Rudolfovem.

Pr